

Türkçe Tıp Terimler Çalıştayı Sonuç Bildirgesi

Türkiye Bilimler Akademisi Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü Projesi çerçevesinde Tıp terimleri konusunda 26-27 Aralık 2003 tarihlerinde Abant İzzet Baysal Üniversitesi salonlarında bir Çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştayı amacı Tıp Fakültelerine, Uzmanlık Derneklerine, Türk Tabipleri Birliğine ve konu ile ilgilenen kişilere duyurulmuş ve katılımları için çağrıda bulunulmuştur. Dermatoloji bilim dalını temsilen TÜBA'nın davetlisi olan Dr. Güzin Özarmağan ve Deri ve Zührevi Hastalıkları Derneği temsilcisi Dr. Can Baykal'ın dahil olduğu 80'e yakın kişinin katılımı ile gerçekleşen toplantıda 7 aylık çalışma biriminde Türk Tıp dilinin sorunları ve çözüm yolları tartışılmış ve hazırlanan sonuç bildirgesi aşağıda sunulmuştur.

1- Çalıştaya katılanlar, Türkçe Tıp dilinin, bütünüyle Türkçe bilim dilinin, yabancı terim saldırısı altında olduğunu ve bu yüzden büyük sorunlarla karşılaştığını vurgulamışlardır.

2- Bilim dilinin Türkçeleştirilmesine dönük bir çaba olarak TÜBA'nın Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü hazırlama girişimi tüm katılımcılar tarafından sevinç ve coşku ile karşılanmış çalışma birimlerindeki tüm katılımcılar, Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğüne Tıp Terimlerinin de girmesi konusunda alan uzmanı olarak çalışabileceklerini belirtmişlerdir.

Bu konuda yapılması önerilen etkinlikler şunlardır:

1- Eğitimde ve yayınlarda Türkçe karşılığı olan terimler kesinlikle Türkçe olarak kullanılmalıdır, karşılığı olmayan terimlerin Türkçe karşılığının bulunması için yaygın çaba gösterilmelidir. Türkçe'ye yeni giren yabancı terimler sürekli bir biçimde izlenmeli ve en kısa zamanda karşılıkları önerilmelidir.

2- Eğitimin ve yayınların anadilde yapılması için hedef kitlelere yönelik duyarlılaştırma ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

3- TÜBA'nın hazırladığı Genel Bilim Terimleri Sözlüğünde Tıp terimlerinin de yer almasına dönük süreç hızlandırılmalı bu bağlamda geliştirilecek olan terimler genel ağ ortamında bütün hekimlere sunulmalı kendilerinden gelen görüş ve öneriler değerlendirilmelidir.

4- Türkçe Tıp terimlerinin yazım kuralları belirlenmeli ve bu amaçla bir yazım kılavuzu hazırlanmalıdır.

5- Tıp kitaplarının, dergilerinin, öğrenci ders notlarının özenli bir Türkçe ile yazılması desteklenmeli özendirme ödülleri verilmelidir.

6- Uluslararası bilimsel dizinlerce taranan Türkçe tıp dergilerinin artması Türkçe'nin bilim dili olarak öne çıkmasını kolaylaştıracaktır. Bu amaçla bütün bilim kuruluşları özendirici önlemler gerçekleştirmelidir.

7- Üniversitelerce yabancı dilde yapılan yayınların yükseltmelerde daha değerli görülmesi giderek Türkçe'de nitelikli yayın yapılamayacağı izlenimine yol açmaktadır, bu gidişi önleyecek Türkçe'de yüksek nitelikli yayınlar oluşturacak öneriler geliştirilmelidir.

8- Türkiye'de Tıp eğitimi, öğretimi Türkçe yapılmalıdır. Türkçe'yi bilim ve meslek eğitimi için yetersiz gören anlayışa karşı tavır alınmalıdır.

9- Tıp kongrelerinde dil ile ilgili oturumlar düzenlenerek Türkçe tıp dili konusuna bilim adamlarının dikkatleri çekilmelidir.

10- Her uzmanlık derneği ve tıp fakültesi kendi çatıları altında bir dil çalışma birimi oluşturmalı, TÜBA'nın terim çalışmasında izlediği yöntem ve bağlı kalınan ilkeleri içeren kaynaklar bu dil çalışma birimlerine iletilmelidir.

* *Bu toplantıda Deri ve Zührevi Hastalıklar Derneği Dr. Can Baykal tarafından temsil edilmiştir.*